

Előfizetési árak:

Égész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 > — >
Negyedévre . 5 > — >
Egy óra . . 1 > 70 >
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtatnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

A kiegyezés veszedelme.

Pécs, 1901. január 15.

Megkönnyebülten lélekzettek fel úgy a magyar, mint az osztrák kormánykörök, mikor a gazdasági kiegyezést Széll Kálmán formulája szerint sikerült 1907-ig „tető alá hozni“, nálunk egyoldalu rendelkezéssel, Ausztriában pedig 14-ik §-os császári rendelettel. Itt is, ott is azon reménykedtek, hogy most már megszűnik az a bizonytalanság, amely az egész monarchia gazdasági működését ennek a kérdésnek a rendezetlensége folytán már évek óta megbénította s egyuttal kivették a méregfogát az osztrák parlamenti obstrukciónak is, a mely abból a szükség-szerűségből táplálkozott, hogy a kiegyezés parlamenti tárgyalását kellett a kormányoknak erőltetni.

A kiegyezésnek a Széll-formula szerinti elintézése ezt a kontemplált idő lefolyásáig, vagyis 1907-ig csak abban az esetben vette le a napirendről, ha az osztrák parlament nem gyógyul ki az ő obstrukciós betegségéből, mert azt jól tudták a Lajtán innen és túl, hogy mihelyt a Reichsrath komolyan hozzá talál fogni a kiegyezési javaslatok tárgyalásához, hát azok megint veszedelemben forognak.

Az az egész mesterséges tető tehát, a mely alá a kiegyezést behozták, a Reichsrath zavarainak tartós voltára lett alapítva s így a monarchia államférfiainak

egész igyekezete arra irányult, hogy az osztrák parlament megválassza a maga delegációját és kvótaküldöttségét, mert ezek nélkül felmondta volna a szolgálatot az egész közönséges közjogi szervezet.

Az állami szükségletek elintézését: a delegáció és kvótaküldöttség megválasztását mondták annak a minimumnak, a melyet a Reichsrath működésétől elvárnak, pedig hát ha őszinték akartak volna lenni, be kellett volna vallaniok, hogy ez volt egyuttal a maximum is, mert minden számításukat halomra döntötte volna, ha a Reichsrath magába térve, az állami szükségletek megszavazásán túl is dolgozik és sorra elintézi az eléje terjesztett javaslatokat.

A most folyó osztrák választások azonban nem sok kilátást nyújtanak arra nézve, hogy az összeülő parlament megmarad abban a tevékenységi körben, a melyet neki a bölcs kormányférfiak szántak és megszabtak; mert a választások egyrészt az egész vonalon az ellentétes nemzetiségi törekvések megerősödéséről tesznek tanúságot; másrészt pedig az obstrukciót folytatni akaró ifjú cseheket eddigi fegyvertársaiktól elkülönítették s így ezek, ha célt érni akarnak, kénytelenek lesznek taktikát változtatni. Vagy el kell szánniok magukat arra, hogy az ugynevezett állami szükségleteket is megobstruálják a Reichsrathban immár nem szokatlan vad eszközökkel s akkor a parlament a kormány által várt minimumon innen marad; vagy

pedig fölhagynak az obstrukcióval s az érdemi tárgyalásoknál kergetik válságba a kormányt, a mi meg már túlhaladná azt a maximumot, a melyet a Reichsrath akcióképességétől várnak.

Az első módot, az államszükségletek megobstruálását a csehek csak a legvégső esetben választanák, mert tudják, hogy ezt a nyílt abszolutizmus követné, a mi Ausztriában sohasem volt és soha sem lesz más, mint tiszta német. Ehhez az eszközhöz tehát nem nyulnak addig, míg céljaik elérésére fogantatos más eszközök állnak rendelkezésükre. Ilyen eszköz pedig az obstrukció félretételével a gazdasági kiegyezés tárgyalásának sürgetése.

Ebben az irányban, úgy látszik, a Bärnreiter által elhintett mag termékeny talajra talált a cseheknek, mert a prágai „Politik“ legutóbb cikket hozott egy cseh képviselő tollából, melyben ez a gazdasági kiegyezés tárgyalásának sürgetését mondja a legfontosabb feladatnak, mert az élesebb fegyver a cseh képviselők kezében, mint a legviharosabb obstrukció. Ha a kiegyezés tárgyalás alá kerül, akkor a kormánynak szavazatok kellene annak elfogadásához. De hát a német baloldal már kijelentette, hogy neki a kiegyezés nem kell, jobbat kíván; ott tehát hasztalan fogja keresni a kormány a szavazatokat s ezzel megrendül a baloldalnak mostani szilárd pozíciója. Viszont azonban a kormány állása is meginog, mert a jobboldali pártok körében sem fog összeállíthatni olyan

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

A „Zsur, mint olyan . . .“

Rengeteg az az anyag, mit tudósaink, íróink és költőink a tudomány, az élet és az érzelmek különféle jelenségeiből évszázadok óta feldolgoztak. S ki hinné, a sok tudományos és ismeret terjesztő mű között legnagyobb sajnálatomra, de egyszersmind örömmre is, csak egyszer sem akadtam egy olyan munkára, a mely társadalmunk egyik kimagasló és közéletünkben oly nagy szerepet játszó Zsur, akár tudományos, akár gyakorlati oldaláról vizsgálat tárgyává tette volna, illetőleg a nagyérdemű közönségnek bemutatta volna.

Pedig, hogy a »Zsur mint olyan« közérdekű jelenség, sőt ha azt állítom, hogy nagy hatalmi tényező, ezt senki tagadni ne merje!

A »Zsur, mint olyan« megérdemli, sőt meg is érdemelte volna, hogy származása, eredete, történeti fejlődése és lényével bárki is tudományosan foglalkozzon.

Tekintettel azonban arra, hogy a theoriák korszaka ma már letűnt, s a mai gyakorlati megvalósítások és tettek korszakában egyébként is igen kevés becsülésben és közhitelességben részesülnek, a theoria felállí-

tásában én is lakonikus rövidséggel élek. Sőt minden tudományos szint vagy formát kölcsönző fogalom elkerülésével egyszerűen kijelentem, hogy: a »Zsur, mint olyan« nem egyéb, mint szükséges rossz.

Azért használtam e már általánosan ismert fogalmat, mert így minden további fejlődés nélkül könnyen megmarad mindenkinek az emlékezetében.

Kérdezni fogják most önök ugy-e hogy hát a Zsur miért szükséges s ha már szükséges, hát akkor miért rossz?

A »Zsur, mint olyan« szükséges azért, mert ezen a réven is hozzájárulunk kereskedelmünk, iparunk fejlesztéséhez, esztetikai érzésünk, jó izlésünk, költészeti és zenei műveltségünk, társas érintkezéseink, egy szóval általános műveltségünk niveaujának emeléséhez, sőt a mamák szerint a házasságok szaporításához és ezzel fajunk, nemzetünk gyarapításához.

Szükséges lehet még a zsur egyéb társadalmi és gyakorlati szempontból is, de hát én erre bővebben kiterjedni ez alkalommal nem óhajtok.

Áttérek tehát a theoria második felére.

A »Zsur, mint olyan« rossz azért, mert erőszakosan hódít tért magának a társadalom minden egyes rétegében, a fennálló házirndet nem törvényes reformáló, hanem legtöbbször erőszakos eszközökkel változtatja meg.

Eredménye természetesen a forradalom, a házi zenében.

Előmozdítja a könnyelműségre való hajlamot, az álló és forgó tőkék csökkenését, tehát gazdasági válságot idéz elő. Kizökkenti a családi életmódot a rendes kerékvágásból, vagyis számtalan familia egész héten, sőt hónapokon át koplalui kénytelen, hogy annál fényesebb és tartalmasabb zsurt rendezhessen. — A feleség elvonja a konyhapénzt rendelkezésétől, a férj nem ihatik, sőt nem is dohányozhatik, mert, hát a bor, szivar kell zsurra. Végül szerénytelenné, elbizakodottá teszi az embert, sőt merem állítani, hogy rontja az erkölcsöket, sőt legtöbbször érzeinket is.

Áttérek a zsur válfajaira. A »sur annyi féle válfajra oszlik, a hány osztálya, rétege van a társadalomnak.

Legérdekesebb azonban a milliomos, azaz az ugynevezett »Lipótvárosi zsur.«

Bátor vagyok tehát ezeket közelebről is bemutatni. A »Lipótvárosi zsur«, ha nem nagyitok, felér egy kisebb fejedelemséggel. Van területe, népessége, állandó költségvetése, végrehajtó hatalma, a milliomos maga személyében fejedelme is, csak határai nincsenek! — Financziális helyzete rendkívül kedvező, hitele korlátlan, diplomáciája ügyes, de talán nem egészen megbízható. Bir állandó és időközönként toborzott, de hűséges katonasággal, kik hajlandók, de képesek is torkukat, gyomrukát

többséget, a mely elfogadja a beterjesztett kiegyezési javaslatokat.

Az lesz tehát a legnagyobb csapás a Körber-miniszteriumra, ha a Reichsrath tárgyalja a kiegyezést s a többség, sőt talán az egész parlament visszaveti a javaslatokat, új tárgyalásokra utasítva a kormányt. Ezt a csehek a Politik című szerint megtehetik, mert hisz Badeni annak idején a nyelvrendeletek kibocsátásával vásárolta meg a cseh képviselők hozzájárulását a magyar kiegyezéshez; de most azok a nyelvrendeletek vissza vannak vonva s így a csehek is bátran szavazhatnak a kiegyezés ellen.

A tető alá hozott kiegyezés tehát komoly veszedelemben forog, mert a Politik című cikkében az a számítása, hogy a kiegyezés javaslatainak tárgyalása esetén a kormány újabb engedelmények árán vásárolja majd meg a cseh szavazatokat a kiegyezés megmentésére, aligha fog beütni, mert akkor ismét a megerősödött túlzó német pártok obstrukciójával találná magát szemközt.

Sokkal valószínűbb, hogy mi fogjuk majd megadni az árát a helyreállított osztrák parlamenti munkaképességnek. Hisz maga az osztrák kormány is szívesen fogadná, ha a magyarokkal való újabb alkudozás árán sikerülne neki odahaza békét teremtenie. Megszokták már Bécsben, hogy mindig Magyarország legyen az az okosabb, a melyik a békeség kedvéért enged.

Lehet, hogy Magyarországon az ébredezni kezdő közérzet majd tiltakozik érdekeinknek újabb elalkuvása ellen, de hogy a kormány alkudozni fog, az bizonyos. Ha Széll Kálmán nem, hát majd akad más vállalkozó, aki ugyis már lesben áll. S akkor majd fölfordul fenekestül minden Magyarországon is, de ez a bécsi urakat nem alterálja, hisz arra való a dualizmus, hogy nálunk se legyenek különben az állapotok, mint Ausztriában.

Ha aztán majd fölguytottak a mi

és táncra kész lábaikat mindenkor a szent ügynek szentelni.

A lakomák lukullusiak, a közreműködő zene, ének és elmés históriák előadói valóságos, de fogadott művészek. A toillettek és mosolyok pazarok és felette izgatók. A hajlongások mérete derékszögű, a bókok nem igen finomak, de annál kiszámítottabbak, főleg a parthie-vadász fiatalemberek részéről.

Álljon itt a zsurnak még egy faja, amely igazán a mai kor szellemére és praktikus gondolkodásmódjára vall.

Ezek az olyan zsurok, a melyek a vendéglők és kávéházak, a modern körülményeknek megfelelő és direkt e célra szolgáló elkülönített helyiségekben tartatnak. Rendező és vendég itt mindenki, ki a társaság kötelékébe tartozik, illetve oda meghivatik. Zavartalan a multság, pazar a jókedv. Csak egy baj van, hogy mindenki fizetni tartozik azt, a mit fogyasztott. Ezért a résztvevő tagok száma csekély, a fogyasztásban feltűnően tartózkodó. Kedvence étele: a debreceni tormával, itala a sör és limonádé.

Belépti díj, borra való a szakácsné és szobalánynak itt nincs dívatban, de hát fizet e helyett mérsékelt felemelt ruharaktár-díjat, a miből a terem, világítás s a zongoramester díja kikérül.

Szerény multság ez igaz, de higgyék el, hogy mégis ez legkedvesebb, mert egyszer-

parlamentünk épületét is, akkor legalább hozzáfoghatnak kedvenc tervük kiviteléhez: bátran levethetik a haszontalan alkotmányos sallangokat s beterelhetik az egyedül üdvözítő abszolút hatalommal a Habsburgok jogára alatt élő összes népeket az ideális öszsbirodalom aklába s megvalósul az „egy akol, egy pásztor“ bibliai jóslata.

Legalább így reménykednek a bécsi irányadók, a kik már annyiszor vitték a falnak ezt a szerencsétlen monarchiát, melynek erejét mindig úgy akarták kipróbálni, hogy a fal dül-e össze, vagy a fej törik-e be? Vigyázzanak, hogy ez az erőpróba a faltörökös végpusztulásával ne végződjék.

Hirek.

Pécs, 1901. jan. 15.

A hölgyek névsora.

— Bálrendezők figyelmébe. —

Arról van szó, a mi egyik legkényesebb részét képezi minden bálnak s a mi nélkül másnap lerombolólik az előző est minden hangulata: a névsorról.

A bálreferens helyzete igen nehéz. Neki nemcsak a hangulatot kell tanulmányoznia, de gondoskodnia a névsorról. A mi nem csekély dolog, ha tekintetbe vesszük, hogy senkinek sem szabad kimaradnia a névsorból.

Mert ez kész veszedelem. Csak egyetlen egy hiányozzék s akkor kész a szemrehányás. Sokan el sem akarják hinni, hogy nem szándékosan történt a dolog s nincs az a hatalom, amely megmagyarázható a véletlent.

Azért im önköz fordulunk igen tisztelt bálrendező urak, segítsenek ezen az állapoton. Hiszen úgy szokás nagy városokban is, hogy a referensnek a kész névsort adják át, ő reá csak az általános rész megírását bízzák. A rendezők amúgy is a város törzsközségi fiatalságának gárdjából kerülnek elő, ismernek mindenkit s beleveszik az összes jelenlevőket a listába.

Igy nincs másnap szemrehányás, legkevésbé méltatlankodás.

Hanem van még egy általános szokás, amely emennél is sokkal jobb. Kitesznek ugyanis egy ívet a bejárat melletti asztalkára

mind a legönállóbb is. Nincs pose, hajlongás, üres bók és frázis, mert nincs az ember lekenyerezve.

Most még csak a zsurok túltengésének okával óhajtok foglalkozni.

Ez tisztán a zsurt rendező asszonyok versengésében keresendő. Minden egyes asszony tisztában van azzal, hogy bármennyire szívesen is fogyasztotta el a vendégsereg az izletes ételek és italok tömkelegét, szóval bármilyen fényesen sikerült is legyen az ő zsúrja, nincs rá kadencia, hogy úgy hazafelé menet, egy-egy kicsinylő, vagy éppen megrovó megjegyzést ne tegyenek. Ezt igyekszik csökkenteni, illetve elkerülni minden egyes, de főleg még eléri azt a célját is, hogy saját szemével győződhetik meg, hogy miként sárgul az irigységtől és hogy pukkan a méregtől (no úgy titokban) az a másik a rogyásig tömött asztalok és a fényes vendégsereg láttára.

Mert szentül meg vagyok győződve, hogy két asszony bár látszólag baráti viszonyban is áll egymással, de azért egy kis irigységet megenged magának egész a sirig.

Mindezekről látható tehát, hogy a zsurt az asszonyok teremtették, fejlesztették s ők tartják fenn még ma is, hogy meddig, az az ő dolguk.

Kálmán Miksa.

s amint jönnek a hölgyek, mindjárt ő maguk írják fel a neveiket.

Ezt aztán lemásolhatja minden lap tudósítója, míg az eredetit, amely bizonyára maradandó, kedves emlék marad, eltehetik a rendezők későbbi időkre, mikor a mostani bálkirálynők fürge kis unokákat küldenek a parkettre, ép olyanokat, aminők mostan ők.

Mindezek után pedig ismételtén kérjük a bálrendező urakat, hogy vegyék figyelembe ezt a kis írást és cselekedjenek ennek értelmében. Hiszen részben a saját érdekük is úgy kívánja, főleg azoké a szép leányoké, a kiknek nem is hiszik, mekkora keserűség, ha kimaradnak a névsorból.

Elmaradt párbaj.

Döbröközön egyébről sem beszélnek most, mint arról az uri verekedésről, a melyet párbajnak neveznek s melynek hősei egy pécsi fiatal ember és a Döbrököz község érdemes kovácsa — lett volna, ha belekaptak volna.

Ugy történt a dolog, hogy egy ünnepnap az új templom építését vezető fiatal uri embernek szörnyű jókedve támadván, fél lábra állította a nagy korcsma cigányait és úgy huzatta velük a kedvenc nótáit. A multság közepette a falu kovácsa jelent meg az ajtóban és piros jókedvében elkiáltotta magát:

— Én vagyok a faluroszsa egyedül! Nekem huzzad cigány, ha jó végít kívánod! A pécsi fiatal ur szörnyen megbotráncozott e merészségen, lévén ő ott a község notabilitása, — s kikérte magának a privilégiumba való beavatkozást.

A kovácsmester látva, hogy városi ifiúval van dolga, akit csak olyan közönségesen nem lehet nyakon törölni, gondolt egyet. Keresgélt a zsebjeiben — de kesztyűt nem találván, kikapta melledzőjéből szennyes zsebkendőjét és az urfi szeme közé dobta e szavakkal:

— Ezért magyarázatot kérök!

Másnap a felek által felkért segédek — egy kőműves legény és a falu fényképésze elindultak kardokat keresni, — mivel abban állapotok, hogy kardra mennek.

Az ellenfelek a falu végén egy tisztáson várakoztak az öldöklő szerszámokra.

A segédek azonban összejárták az egész falut, de üres kézzel tértek vissza.

— Hol vannak a kardok? Kérdék örömperepő szívvel az ellenfelek.

— A kardok... szólt a fényképész,

— csak a tűzoltó parancsnok urná találtunk egy fringiát, de úgy be volt rozsdásodva a tokjába, hogy nem bírtuk kihuzni, ott hagytuk; elmentünk a kis Pál Jánosékhöz és kértünk két hosszú stífeldert (német hurka) és kihegyeztük őket, de még ide értünk, a kőműves barátom az egyiknek lerágta a hegyit s így most egyik hosszabb, másik rövidebb — már pedig a párbajnál egyenlőnek kell a fegyvereknek lenni. Legjobb hát, ha kibékülnek.

A békéltető szónoklat után a felek kibékülve távoztak a vértelen térről.

Harc a vadászokkal.

Ilyenkor, tél idején, a vadászok rendszerint sok kárt tesznek a vadállományban. És bátrabbak is, mint máskor, mert a hóval fedett, sivár, pusztá erdőkben télidőn az elemek is a pártjukra szegődnek. S ha a vadászó veszeltyt sejt, ha elfogatás elől menekszik, nem kiméli halálosan gyűlölt ellenfelének, az erdőörnek életét sem; hanem fegyverét használja ellene s életére tör. Az erdőörök és orvvadászok között télidején gyakori a harc és csak szerencse, ha e harcban kilőtt golyók emberéletet nem oltanak ki. A mi sohasem a vadászón mulik, a ki bizony ha lő, azért lő, hogy örökre elhallgattassa az erdőört és kikerülje a különben orvvadászatért ráváró biztos büntetést.

Ilyen harc folyt le a minap a főhercegi uradalom nyomjai erdejében is, két erdőör

és két orvvadász között. A meglepett orvvadászok rájuk is lőttek az erdőörökre s bár a golyók nem találtak, a vadászok mégis elértek annyit, hogy elmenekülhettek.

Haring Vilmos, uradalmi erdész Schneider János erdőőr társaságában a nyomjai erdőben járt köruton, mikor egyszerre két orvvadászra bukkantak.

Az orvvadászokat felszólították, hogy mondják meg nevüket és igazolják magukat. Azok azonban nem engedelmeskedtek és igyekeztek volna elillanni.

Schneider János erdőőr erre utánuk indult, hogy feltartoztassa őket. S ekkor a két vadász lekapta válláról fegyverét s lövésre készen tartva mentek tovább.

A harc a vadászokkal kikerülhellen volt, de sem az erdőőr, sem az erdész nem használta fegyverét.

Azonban a két vadász, látva, hogy különben kézre kerülnek, egyszerre felkapta fegyverét és lőtt.

A lövések nem találtak s ez idő alatt a két vadász szerencsésen elmenekült az erdő sűrűjében.

Az esetről az erdész jelentést tett a hatóságoknak s a vizsgálat már eddig is kiderített annyit, hogy a vadászok egyike Andró János, csuzai lakos volt. A másiknak kilétét még eddig nem tudták meg; mert Andró, a ki különben maga is tagad, nem nevezte meg bűntársát.

Napirend 1901. január 16-án.

Naptár: szerda, jan. 16. — Róm. kath.: Marcell. — Prot.: Marcell. — Görög-kel. (jan. 3.) Malakias. — Zsidó: Tebeth 25. — Nap két 7 óra 28 perckor; nyugszik 4 óra 21 perckor. — Hold két 3 óra 38 perckor éjjel; nyugszik délben.

Időjelzés: a központi meteorológiai intézet jelentése szerint: száraz, hideg idő várható.

Tánciskolai koszorúcska a Vigadóban este 8 órakor.

Színház: »Lili«, operett.

(Vizsgálatok a teológián.)

A pécsi hittudományi karon ma kezdődtek meg a félévi vizsgálatok. Ma a harmad és negyedéves hallgatók tettek egy vizsgálatot, melyen Hettyey Sámuel megyéspüspök is megjelent; sőt — szokása szerint — ő maga is kérdezett a növendékektől, kiknek feleletei teljesen kielégítették.

(Hymen.) Holnap vezeti oltárhoz Vérffy Vilmát, Waniss Sándor, járási főszolgabíró bájos hugát Tüdös Antal borcs-jenői uradalmi intéző. A házasságkötésnél tanuként fognak szerepelni a menyasszony részéről Waniss Sándor, a pécsi járás főszolgabírája s a vőlegény részéről dr. Tüdös János, ügyvéd Debrecenből.

(Jelentés a vizről.) A Tettye vizállásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: Folyó hó 15-én reggel 6 órakor a tettyei viztartóban 850 kbm., az ellentartóban 740 kbm. viz volt; a hozzáfolyás 24 óra alatt 740 köbméternek találtatott.

(A »Pécsi Dalárda«) 1901. évi január hó 19. napján (szombaton) tartja meg a Schwarz-féle vigadó termeiben táncdalgyűlést második alapszabályszerű dal'estélyét. Műsor: 1. Megnyitó zene a »Maritana« című operából. Wallace. 2. »Régi nóta, híres nóta«, férfiak. Lányi Ernő. 3. Kuruc-dalok. Thököli és Rákócy korából, férfiak. Káldy Gyula. 4. »Nyisd ki anyám...« férfiak. Gaál Ferenc. 5. »Fohász«, férfiak, tenor- és bariton-szóval, zenekísérettel. Huber Károly. A zenét a cs. és kir. 52. sz. gyalogezred zenekara szolgáltatja. Az estélyen a pártoló-tagok csupán szorosán vett családtagjaikkal jelenhetnek meg. Igazolással a felvételi-jegy, vagy legutolsó nyugta kívánatra felmutatandó. Kik az egyesület pártoló tagjai sorába felvétetni akarnak, ezen szándékukat a dalárda választmányának, vagy működő-tagjai egyikének tudomásul hozni

szíveskedjenek. A dal'estély kezdete esti 8 órakor.

(Véletlen vagy büntett?) A vizsgáló bíróság most egy kétes esetben nyomoz, melynek egy emberélet esett áldozatul. Vass János és Tóth térsényi lakosok e hó 12-én kocsin bejöttek Pécsre s itt az egyik kocsmában bepálinkáztak. Estefelé ismét kocsi utuk s hazafelé hajtottak. Úgy hét óra lehetett, mikor a Pellérd községhez tartozó Keresztes pusztá elé értek. E pusztá előtt mintegy hetven lépésre állítólag megbokrosodtak a lovak s a kocsit az utszéli árokba döntötték s ennek következtében Vass János szörnyet halt. Tóth beszaladt a pusztára s segítséget hívott. Így szállították be a szerencsétlenül elhunyt Vass Jánost Keresztes pusztára. A rendőri vizsgálat megejtésére Forray Valér tb. főszolgabíró és Blau Adolf dr. tb. járásvizsgáló a helyszínre mentek, azonban az eljárást nem tették folyamatba, mert kétséges, ha vajjon nem gondatlanságból okozott emberölés forog e fenn s e miatt az ügyet áttették a kir. ügyészséghez, a mely most ez irányban folytatja a nyomozást.

(Beiratások vége a jogliceumon.) Ma volt a pécsi püspöki jogliceumon a beiratkozások utolsó napja s igen természetesen, hogy ma iratkoztak be a legtömegesebben. Holnap már vizsgálatok kezdődnek s ezek végeztével megkezdik a második félév előadásait.

(Felülfizetések.) A január 12-iki jogász tárcestélyen felülfizettek: Br. dr. Fejérváry Imre, dr. Szeredy József, Erreth János, Szautter Gusztáv 20—20 kor., Zsolnay Miklós 15 k., Balogh Károly, Tormay Károly, Haridi Sándor, Majorossy Imre polgármester, Waniss Sándor, Pozsgay József Rézbáayai János, Vaszary Gyula, Hinka László, Schuller József 10—10 kor., özv. Tausz Vilmosné, Götz Gyuláné 8—8 kor., Magenheim József, Bergmann N. 6—6 kor., Pannos Alajos, dr. Muthschenbacher Viktor, dr. Kopesányi Károly, dr. Mihálffy Ernő, Zavaros Péter, Szuly János, Döbrössy Alajos, Czvetkovics Lajos, Kindl József, Scholtz Gyula, dr. Flóris Endre, 5—5 kor., dr. Angyal Pál 3 kor., Csató Gyula 2 kor., Zsolnay Gyula, Hark Géza 1—1 korona. A szíves adakozók ez uton is fogadják a rendezőség halás köszönetét.

(Választók névjegyzéke.) Az országgyűlési képviselőválasztások fölötti bíráskodásról szóló 1899. évi XV. t. c. 155. §-a tudvalevőleg elrendeli, hogy a választók névjegyzéke négy hiteles példányban állítandó ki; az egyik teljes példány a belügyminiszterhez terjesztendő föl, a másik a törvényhatóság irattárába teendő, a harmadik a választók használatára a választókerület székhelyére nézve illetékes kir. közjegyzőnél helyezendő el, a negyedik pedig fölosztandó az érdekelt községek között. A megyei választókerületek választóinak az 1900. év folyamán összeállított s a folyó 1901. évre, tehát a legközelebbi választásra érvényes névjegyzéke immár jogerőre emelkedvén, annak főntemlített harmadik teljes példányát elküldetett kir. közjegyzőkhöz, a kik az őrizetükre bizott példányból egyesek részére másolatokat, kivonatokat és bizonylatokat szolgáltatnak ki. A negyedik példány szétosztása is megtörténvén, az egyes községekre vonatkozó névjegyzékek is megküldettek már az érdekelt községekbe, a hol azokat a lakosok mindenkor betekintheik, illetőleg lemásolhatják, mire az elüljáróság nekik időt és alkalmat nyújtani köteles.

(Árpádkori gyűrűk.) A párisi kiállítás magyar kormánybiztosságától annak idején Juhász László urtól a pécsi múzeum kincsei közül két árpádkori ezüst gyűrűt kívánták átküldeni, mely gyűrűk Párisban kiállítva voltak. Ezen gyűrűk vissza érkezvén sokszoros kívánságra Juhász László azokat Engeszer Miklós aranyműves kirakatában közszemlére rövid időre kiállította, a hol meg-

tekinthetők. Az egyik fejes pecsét gyűrű IV Béla korából »Isten báránya« metszettel. A másik kisebb gyűrű a Győr nemzetségs monogramját dupla liliumot tartalmaz; a pecsét lenyomatok a gyűrűk mellett vannak.

(Egyleti közgyűlés.) Az első pécsi betegsegélyző és temetkezési egyesület folyó hó huszadikán (vasárnap) tartja harmincharmadik évi rendes közgyűlését Asztalos Nándor elnöklete alatt. A közgyűlésen az elnökség és a választmány múlt évi jelentései után, a megüresedett bizottsági tagsági helyeket töltik be s esetleges indítványokat tárgyalnak.

(A jótékony nőegylet theauzonnájáról.) A folyó hó 13-án tartott theauzonna nyers bevétele 368 k 60 fillér. Felülfizettek: Hock János, Erreth János, Zsolnay Miklós 9—9 k., Matuskovic Istvánné, Lakits Janka, Bubregy Nándorné, Csigó Kálmán 2—2 k., özv. Sipőc Istvánné, Gebhardt Józsefné, Preusz Adolf, Szilassy Károly, Pataky alezredes, Sárkány Ármán dr., Kenessey Aladár dr., Geyer kapitány, Littke Ernő, Bodó Aladár dr. 1—1 koronát.

(Adomány.) A pécsi jótékony nőegylet népkonyhájára egy métermázsza babot küldött Razgha Gyula.

(Véres kutatás.) Tótkeszi községben kutatásat az udvarán Martonics József, ottani gazdálkodó, Simon József napszámossal. Munkása azonban nem szorgalmasan s nem is ügyesen dolgozott, mire a gazda rászólt és megintette. Simon József erre dühre gerjedt és a kezében levő ásóval úgy vágta fejbe Martonicsot, hogy az véresen rogyott össze. A véres kutatás ügyében Simon Józsefet feljelentették a bíróságnak.

(A világos purzicsán és a pénzügyigazgatóság.) Lapunk egyik legutóbbi számában a közönség körében mind gyakrabban felhangzó panaszok alapján megírtuk, hogy nincs világos purzicsán dohány Pécsen. Mint most értesülünk ez a dohánykülönlegesség a pécsi pénzügyigazgatóság dohányraktárában nincs raktározva s a nagytözsédkbe egyenesen a budapesti dohányraktárból küldik. Így tehát a közönség igényeire egyébkor mindenben figyelemmel levő pécsi pénzügyigazgatóság nem hibás abban, ha ilyen világos purzicsán dohányt nem küldenek Pécsre a budapesti dohányraktárból.

(Áthelyezés.) Borsitzky Imre, sádsi kir. királyi járásbíró, törvényszéki bírói minőségben, a pécsi kir. törvényszékhez áthelyeztetett.

(Kórházi bizottsági ülés.) A város kórházi bizottsága tegnap délután három órakor ülést tartott a városháza közgyűlési nagytermében Majorossy Imre polgármester elnöklete alatt. Az ülésen résztvettek: Erreth Lajos dr., kórházi igazgatófőorvos, Cser Elek dr., tiszti főorvos, Schwarz Frigyes dr. és Pick Ignác dr., kórházi főorvosok, Bokor Emil dr., Kenessey Aladár dr., Schmidt Antal dr., kórházi orvosok, Oberhammer Antal, helyettes gazdasági tanácsnok, Rauch János főmérnök, Deutsch Kornél főszámvevő, Guth Béla harmadaljegyző, Kelemen Mihály dr., Göbel Kálmán, Kindl Ferenc, Beck Gyula és Daempfl Imre, bizottsági tagok. A bizottság Schranz Károly szállítóval két kórházi gőzkazán szállítására vonatkozólag kötendő szerződést jóváhagyta. Beszámítani rendelte Kenessey Aladár dr., kórházi orvosnak 1898. március 1-től 1899. május 1-ig ideiglenesen való működését a nyugdíjigénybe. Engedélyt adott a kórházi igazgatófőorvosnak a kórházi száritó kamrának 3804 kor. költségen való kibővítésére s megbizta őt és a főmérnököt a legelőnyösebb vállalati ajánlat elfogadásával. Ódor Gyula ellenőrnek, mint helyettes gondnoknak 1899. február 1-től 1900. december 31-ig való helyettes gondnoki működéséért az ellenőri és gondnoki fizetés közötti különbözetként 766

frt 67 krajcárt; *Kopják* Antal irnoknak, mint helyettes ellenőrnek, ugyancsak a fenti időre 575 frtot; *Hetiniac* Antal irnoknak és *Szabó* András irnoknak száz-száz forint jutalmat szavazott meg a bizottság a kórház múlt évi tizenötezer korona megtakarított költségvetési feleslegéből s előlegezte is ez összegeket a miniszteri jóváhagyásig. Végül a bizottság engedélyt adott az igazgatófőorvosnak, hogy a kórház részére 300 kor. költségen *szűrőkészüléket* szerezzen be, mely az új gőzkazánok üzemképességének megóvásáért szolgál, a meny nyiben a vizet leszűri s így megakadályozza az ugynevezett kazánkő képződését. Ezzel az ülés négy órákor véget ért.

— **(Birói kinevezés.)** *Sándor* József, csurgói járásbírói jegyző, a hajdunánási járásbíróhoz albiróvá kinevezetett.

— **(Tűzek.)** Bisse község melletti Hattelek pusztán a napokban kigyuladt *Neumann* Jeromos, ottani birtokos földjén egy szalmakazal s porra is égett. A tüzet a kocsisok okozták, kik pipázva jártak a szalma közelében. Kistótfalu községben *Sim* Ferenc háza égett le. Oka a tűznek az volt, hogy di-znölés alkalmával nagy tüzet raktak a nyílt konyhában s a kémény rosszassága folytán kigyuladt a háztető. Darócon *Palkó* Jánosnak, a mohácsi szigeten pedig *Beregi* Jánosnak égett le egy-egy kazal szalmája, eddig még ismeretlen okból keletkezett tűz folytán. Végül Ozorán *Takács* Piusz háza lett legutóbb a tűz martaléka. Ez a tűz is a kémény rosszassága folytán keletkezett.

— **(Halálozások.)** *Schlegl* Lőrinc, csurgói állomástűnök, 53 éves korában meghalt. *Majer* Ferenc Andor, okl. gazdász, Tolnavármegye közgazdasági előadója, a Magyar agrár és járadékbank kerületi főügyelője, Kétyen elhunyt 40 éves korában.

— **(Névmagyarosítás.)** *Grünhut* Ármin (László) paksi illetőségű kunhegyesi lakos saját, valamint kiskorú Lajos és József gyermekei vezetéknévénél Tolnai-ra kért átváltoztatása belügyminiszteri rendelettel megengedtetett.

— **(Népszámlálás Pécsen.)** A népszámlálási munkálatok összeíró része tudvalevőleg e hó 10-én ért véget. A népszámlálóbiztosok tizedikétől egész máig a beszédett népszámlálópokat otthon revideálták s összegezték s azokat ma délután három órákor szolgáltatották be *Pintér* Ferenc városi tanácsnoknak. Egy-két számláló-biztos technikai akadály folytán nem terjeszthette be a számlálólappokat s így még ma nem tudhatjuk körülbelül sem Pécs lakosságának számát az új népszámlálás szerint.

— **(Gör. kel. hitközségek segélyezése.)** A gör. kel. szerb kongresszusi választmány a mohácsi gör. kel. szerb hitközségnek folyó szükségletei fődözésére 400 K állandó segélyt utalványozott a hierárkiai alapból. Miután a hitközség már ezelőtt két évvel 400 K segélyt kapott, ezentúl évi 800 K állandó segélyben fog részesülni. Ugyanezen alkalommal a sároki gör. kel. szerb hitközség 200 K, a *kisfaludi* gör. kel. szerb hitközség pedig 400 K segélyt kapott.

— **(Tisztelgés.)** Megyénk járási orvosai tegnap tisztelegtek *Mende* Lajos dr.,

nyugalmazott megyei tisztii főorvosnál, hogy nyugdíjbavonulása alkalmából elbucsuzzanak a közszeretben álló és népszerű főorvostól. Azután *Johann* Béla dr. új megyei tisztii főorvost keresték fel s üdvözölték őt, mint új főnöküket, kinek működése elé ép oly bizalommal és szeretettel néznek, mint amilyennel a nyugalomba vonult főorvost körülvették.

— **(Gondatlanság.)** *Kaczenberger* András és *Perig* Mátvás báttaszéki lakosok künn voltak a báttaszéki erdőben, s ott fákat döntettek ki. Pedig az egyik fát olyan ügyetlenül döntötte ki, hogy *Kaczenbergerre* reádőlt és azt súlyosan megsértette, úgy, hogy 30 napig gyógyuló sérülést okozott rajta. Ezért a csendőrség *Periget* gondatlanságból okozott súlyos testi sértés büntette miatt feljelentette.

— **(Eltévedt gyermek.)** *Novák* Kálmán, Árpád-utca 31. szám alatt lakó kisfiu tegnapelőtt eltévedt s így került a rendőrség kezei közé, mely aztán átadta a gyermeket a megrémült szülőknél.

— **(A színház előcsarnokában.)** *Simon* József kereskedőségének vasárnap este rendkívüli jókedve volt ugyannyira, hogy nem birt önmagával. Így esett meg aztán, hogy a színház előcsarnokában feltűnést keltőleg viselkedett s így a rendőrség kénytelen volt lecsitítani. A rendőri beavatkozásra aztán megszelidült s miután igazolta magát, szabadon bocsájtották.

— **(Vesztett kutya.)** Nagy ribilliót okozott tegnapelőtt reggel a Farkas István-utca sarkán egy kutya, melyre ráfogták, hogy megveszett. Rögtön agyon is verték a veszettnek kikialtott kutyát, mely senkiben sem csinált kárt. A rendőrség kivitette a gyepmesteri telepre s most megvizsgálják, vajjon csakugyan veszett volt-e a kutya.

— **(Farsangi estély.)** A pécsi munkásképző egyesület február tizenhatodikán rendezte álarcos farsangi estélyét a Scholz-féle sörházban. Az estély műsora a legfrissebb farsangi bohóságokat fogja tartalmazni. Beléptidij egy korona lesz.

— **(Örült a faskamrában.)** Lapunk zártakor jelentették ma a rendőrségnek, hogy a szigetországot 106. szám alatt egy örült asszony van a faskamrába az udvaron bezárva. A rendőrség részéről *Tolnai* Vilmos, kerületi orvos ment ki az asszony megvizsgálására, kinek nevét még nem tudják s azt se, miképpen és miért került a faskamrába?

— **(A pécsváradai társaskör)** saját könyvtára javára február másodikán tances-télyt rendez.

— **(A pécsi építőmunkások szak-egylete)** folyó hó huszonhetedikén délelőtt 9 órákor tartja évi rendes közgyűlését a gyár-utca 7. szám alatt. A közgyűlés tárgyai az évi jelentések, a tisztikar választása s esetleges indítványok lesznek.

Művészet, irodalom.

Szép Helena.

— Boross Endre első fellépte. —

Pécs, 1901. január 15.

Shakespeare után vig operette. S a színházban szép közönség volt.

Boross ismerjük az előző időkben s még pedig előnyösen ismerjük. Nemesak ismerjük

őt, hanem szeretjük, nagyon szeretjük mi pécsiék. Nem azért szeretjük, mert talán szép volna, hanem mert jól játszik s vidám pillanatokat szerez nekünk e nyomorúságos világon.

Manapság bizony nem igen akar tanulni az ember a színházban. Elég iskolát kell végigjárni s eleget kell ott tanulni s a mit még ott esetleg meg nem tanult, megtanítja arra a nyomorúság, az élet. Így van ez, ma csak örül az ember, ha a sok aját-baját egy-egy pillanatra elfeledheti s gondtalanul, önfeledten örülhet a jelennek. A huszadik századot éljük s most már praktikus lett az ember, a szép teoriákat megtanulja, ha kell, hogy legyen mit elfelejtenie. Elég sokat kell ugyanis megtanulni még az életben, mire az iskolában meg sem taníthatják.

S ki veheti rossz néven a változást? Senki! Változnak az idők s változnak benne az emberek s az emberek felfogása.

Manapság már nemcsak didaktikus a színház célja, hanem szükséges, hogy gyönyörködtessen bennünket, nemcsak, hanem hogy szórakoztasson is bennünket. Azért van a nap befejeztével a színház, mikor a napi terhes munkát már elvégeztük rendszerint.

Ez is egyik magyarázata annak, hogy most miért nincs közönsége a tragédiáknak, bárha kitűnő színész adja is.

Szép *Helenát* adták tegnap este. Nagyon jól ismeri már a pécsi közönség ezt a darabot s megis igen szép számmal jelent meg. Viszont akarja látni *Boross*t, kiről tudja, hogy képes neki vidám pillanatokat szerezni anélkül, hogy a jóízű határait túllépné. Mi csürés csavarás, *Boross* ellenállhatatlanul megnevettet, még ha egy szót sem szól is, hát ha még kinyitja a száját!

Mikor megjelent a színen, tapsvihar fogadta s kitört a nevetés s még a felvonások közből, még a színház után is nevetett a közönség. Ne csodálkozzunk ezen, ha még a színészek maguk is olyan jókat nevettek az ő mőkain, hogy majd hangosan felkacagtak.

Nem dolgozik feltűnő apparattal, azt és úgy adja, a mi és hogyan az ajkára jön. Mintha mindez a természetéből folynék. Igen a természetében gyökerezik a komikum, melynek megnyilatkozásait tőle örömmel látja a publikum, mert természetes, könnyed, minden túlzástól ment s nem erőszakolt. Benne megvannak azok a kellékek, melyek már eleve a komikumra predestináltak s annak hivatott magyarázójává teszik.

A közönség természetesen sokat tapsolt neki s megnyilatkozott a nagy rokonszenv *Boross* iránt.

A címszerepet *Gergely* Gizella játszotta.

Nincsen olyan hangja, hogy a pillanatnyi rekedtségekből megélhetne, de ha vigyáz az énekére, határozottan kellemes, mint tegnap is hallhattuk. Most már — örömmel konstatáljuk — leszokott egy-két hibájáról. Arra figyelmeztetjük ezuttal, hogy a fejhangokat gyakorolja, mert azok kevésbé csengenek. A gyakorlat azt is nagyban finomítja.

Egyébként szép és sikkes *Helena* volt s a szerepet igazán meg is játszotta. A publikum hálás is volt érte, többször megtapsolta.

Párist *Kozma* István énekelte meg gyönyörűen. Első dalára viharos taps zugott fel s meg kelle ismételnie.

A többi szereplők is mind jók voltak. *Boross* jókedvre hangolta őket is és az előadás így elsőrendű volt. (C.)

○ Az állatok világa. *Brehm* Alfréd nagyírú munkája magyar kiadásának most jelent meg a tizedik füzet, mely a magyarországi denevéreket s a délamerikai hírhedt vérszopókat és más hártásorrukat tárgyalja. A füzetet, mint a megelőzőket is, szebbé- szebb rajzok díszítik. A mű a *Légrády* Testvérek könyvkiadóhivatalában jelenik meg (Váci körút 78.) s itt valamint minden könyvke-

reskedésben megrendelhető. Egy egy füzet ára 80 fillér.

○ **Uj férfikarok.** Az *Apolló* c. magyar férfi kargyűjtemény XV. évfolyamából megjelent a januáriusi szám a következő karokkal vezérkönyvben és négy szólamban: 287. kar: Erkel Sándor emlékének. B. Virág Góza alkalmi költeményére. Gyászkar Goll Jánostól; 288—291. K. Jubiláns nóták Szentirmay Elemértől és pedig a) Beh szomorú ez az élet . . . b) Daru megjő meg a gólva . . . c) Csak egy szép lány van e világon . . . d) Ne menj el . . . 292. k. Osszian Beschnitt J. től. Az Apollót továbbra is Goll J. tolytatni és szerkeszteni fogja. Egész évi előfizetési díja egy vezérkönyv és négy szólamban öt korona; minden további négy szólamban négy kor. Évenként négy szám jelen meg, október, január, április és júliusban. Postai küldemények címzendők: Az Apolló szerkesztő-kiadó hivatalához Budapesten VI. ker. Lázár-u. 18. sz.

○ **Tömörkény István új könyve.** A legérdekesebb irodalmi tervek egyike az, amelynek megvalósítását tegnap határozta el a »Szegedi Napló« szerkesztősége. Tudvalevőleg e lap benső kötelékébe tartozik már egy évtized óta *Tömörkény István*, a kitűnő író, akit a tőzsgyökeres alföldi magyar népről írott briliáns elbeszélései és rajzai világhírűvé tettek. Legutóbb például a londoni »Literar Review«, a lipcei »Literarisches Centralblatt« és az »Internationale Literarberichte«, nagy külföldi kritikai szemlék foglalkoztak vele magasztalólag. A »Szegedi Napló« szerkesztősége tehát — mint lapunkkal közlik — elhatározta, hogy »Vizen járó emberek« cím alatt díszes kötetet ad ki Tömörkénynek ama mesteri rajzaiból és novelláiból, amelyek a Tiszán élő érdekes emberekről s azoknak ősi foglalkozásáról írt. E kötetben tehát olyan speciális magyar faj lett megörökítve, amely már eltűn-

ben van. A tiszai halászok, molnárok, hajósok életének betyárdala lesz e könyv, melyet a szerkesztőség természetesen minden üzleti érdektől eltekintve, pusztán a szeretet és elismerés önzetlen megnyilatkozásaként ad ki. A díszesen kiállított becses könyv pünkösdi ünnepére fog megjelenni. Árát a szerkesztőség 2 k 40 fillérben szabta meg. Az előfizetési ivateket már a legközelebbi napokban kibocsátják.

○ **Vörösmarty Mihály születésének százados évfordulóját nagy kegyelettel üli meg a nemzet.** Sokban olyan ez az ünnep, mint egy nagy temetés. Mintha Vörösmarty végzettségétélére még egyszer felvonulnának párducus Árpád és a futó Zsán, Cserhalom hőse, a két szomszédvár gyűlölködő népe. Ezek az alakok a történet lapjairól szálltak ki a költészet ligetébe s lassankint visszaszálltak az irodalomtörténet lapjai közé. Ezeknek az alakoknak történelmi valóságát rajzolja meg Borovszky Samu, a jeles író, a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 84 füzetében. A munka 12 kötetben teljes, 1—1 félbörkötésű kötet ára 16 korona, kapható 3 koronás havi részletekre is. Egy füzet ára 60 fillér.

○ **Az olcsó könyvtár.** Gyulai Pál szerkesztésében újabban sűrűn adja a hazai és a világirodalom klasszikusainak egyes munkáit. Ezuttal *Shakspere* két művét vesszük egyszerre gondos és csinos kiadásban, könnyen olvasható betűkkel nyomva. Mind a kettőt a Kisfaludy-Társaság által kiadott fordításokban. Az egyik *III. Richárd király*, melyet Szigligeti Ede ültetett át irodalmunkba, a másik a *Velencei kalmár*, melyet Ács Zsigmond fordított le. Mind a kettő hosszú időn át hiányzott könyvpiacunkon; most egyszerre olcsó kiadásban 80 fillérért kerültek forgalomba, a mit a nagy közönség bizonyára szívesen fog venni, mert a két színmű újabban nemzeti színpadunk műsorán is sűrűbben fordul meg. Együttal

Delpit Albertnek egy kedves beszélye is megjelent az Olcsó könyvtárban: *Lydia* első felvétele, mely a színészvilágból veszi tárgyát s a szerző ismert művészetével van megírva. Ennek az ára 20 fill. Az Olcsó Könyvtár kapható a Franklin-Társulatnál és minden hazai könyvkereskedésben.

A »Turul« cigaretta hüvely legfinomabb valamennyi gyártmány között az egészségre nem ártalmas. Különleges, sége, hogy **a cigaretta egyszer meggyújtva, minden szívás nélkül is egyenletesen végig ég**, teljesen szagtalan és tiszta anyagánál fogva az egészségre ártalmatlan.

100 darab 36 fillér.

Kapható minden tőzsdén és minden jobb kereskedésben.

Pécsett

Engel Lajos utóda

könyv és papirkereskedésében,
postán bérmentve küldve

2000 drb 7 korona
5000 „ 15 „

— Az előfizetési díjakkal hátralékban levő t. előfizetőinket hátralékaik mielőbbi szíves beküldésére kéri a kiadóhivatal.

— De hát akkor bizonyára megtalálták volna azt a levelet, amelyet a grófné önnök az állítása szerint írt.

— Ki találta volna azt meg? Hol találtak volna meg? A szerencsétlen eset e szobában történt. Ezt a szobát vizsgálták és tanulmányozták . . . Ime itt van a gyilkos szobája is . . . az enyém . . . De ezt a félreeső, ismeretlen szobát miért vizsgálták volna meg? Ez esetben föl kellett volna kutatni a kastélynak minden zegézugát . . . Ám ez fölösleges fáradság volt, miután a gyilkost fölfedezték.

— Akkor — viszonzá Sorel ur folyvást higgadtan — miután állítólag senki a helyiségbe a bűntény elkövetése óta nem hatolt s a kastély e része mindig zárva volt, míg mi az imént ide be nem léptünk, okvetlen megtalálhatjuk a grófné által írt sorokat, nemde?

— Bizonyynal megtalálja ön . . . Éppen most olvastam azokat . . .

— Oh!

— De óvakodtam e papírt megérinteni. Az idő rányomta bélyegét, megfakította azt, elvitázhatatlan bizonyítékul szolgálva az ügyben. A hatóságnak kell azt először éríteni.

Sorel ur ekkor elérékenyülve mondá:

— Akkor uram jöjjön velem, jöjjön rögtön!

A törvény embere Gontais Pállal a szomszéd szobába lépett. Nehány perc múlva mindketten visszatértek.

IV.

Sorel ur Kernol gróf felé közeledve, így szólt:

— A bizonyítékot megkaptuk, gróf ur. Önnök az

III.

A grófné Sorel ur felé sietett, ki először lépett ki.

— Itt volt ön uram? . . . Ön mindent tud . . . Nem egyedül ő a bűnös! Én büntársam vagyok . . . De legyen ön irgalmas iránta . . . irántunk!

Gontais Pál is belépett s így szólt a grófnéhez:

— Kegyednek, asszonyom, nem kell irgalomért esdekelnie, sem a férje, sem a maga számára. Ő nem vétkes ama bűnben, amelyel vádolják . . . Nem, ő nem vétkes! . . . Mindjárt bebizonyítom én azt önöknek.

Ezt mondva, a grófhöz fordult s kérdezte:

— Hány lövést intézett ön ama nőre, a kit általa meggyilkoltnak állít?

— Egyet, egyetlen egyet! — viszonzá Kernol gróf hevesen. — Ő felsikoltott . . . Nekem úgy tetszett, hogy összeroskadt . . . Akkor rémület lepett meg . . . Eszemet vesztettem . . . Kirohantam a parkba, tutva egyenesen, azt sem tudva, mit teszek, sem azt, hová megyek. Tébolyult voltam, tébolyult . . . Aztán egyszerre megálltam. Hátha csalódtam! — gondoltam. Hátha a homályban nem találta őt a pisztoly golyója . . . Hátha el sem bukkolt! Vagy, hátha csak sérülést kapott és segélyre volna szüksége! . . . Ekkor visszasiettem s beléptem . . . Ő ki volt terülve, itt . . . e helyen, meg volt halva . . . meg volt halva!

Gontais Pál hidegvérrel fordult Sorel urhoz s így szólt:

— Lehet-e többé kétségben, uram, oly ember szavaira nézve, kit a világon senki bünnel nem gyanúsított és a ki, hogy megmentsen egy ismeretlent, ki őt egyál-

Farsangi naptár.

Január tizenhat. Táncciskolai koszoruska a Vigadóban.

Január tizenkilenc. Pécsi Dalárda táncal egybekötött dalestélye a Vigadóban. — Piknik a jótékony nőegyletben. — Pécsi Polgári Kaszinó táncestélye saját helyiségében. — A siklósi izr. Jótékony nőegylet calicot bálja Siklóson a Pelikánban. — Kádársegédek szakegyletének bálja gyár-u. 7. szám alatt. — Vasmunkások bálja a Scholz-sörházban.

Január huszonhat. Nagy munkás-bál a Vigadóban. — Pécsi asztalosok bálja a Scholz-féle sörházban.

Január harminc. A »Pécsi Kath. Kör.« táncestélye.

Február egy. Pécsi önkéntes tűzoltóegylet bálja a Scholz-féle sörházban. —

Február kettő. Lakatos-bál a Vigadóban. — A jótékony nőegylet domino-bálja a Nemzeti Kaszinóban. — A bar. seilleyi olvasókör bálja az ottani nagyvendéglőben. —

Február kilenc. A »Nemzeti Kaszinó« bálja. — Szabómunkások álarcos bálja a Scholz-sörházban. —

Február tizenhárom. Jogászbanda táncal egybekötött hangversenye a Vigadóban. —

Február tizenhat. A Pécsi Polgári Kaszinó táncestélye saját helyiségében. felolvasással, énekkel és szavalattal egybekötve.

Február tizenhét. A »Pécsi Polgári Daloskör« farsangi estélye a Vigadóban.

Február tizennyolcadikán. A Kath. Kör második táncestélye.

Február tizenkilenc. A Pécsi Dalárda humorisztikus estélye.

Bűnügyi tárgyalások jegyzéke a pécsi kir. törvényszéknél.

1901. évi január hó 16-án.

9218. Dörgő András ellen lopás miatt.
9386. Varga Pál és Petrovics Lajos ellen lopás miatt.
9491. Antal Mihályné szül. Varga Julis ellen lopás miatt.

1901. évi január hó 18. án.

8560. Szekeres Mihály ellen hatóság előtti rágalalmazás miatt.
8295. Lukács József ellen sikkasztás és jogtalan elsajátítás miatt.
8383. Izsa Ferencné ellen becsületsértés és közcsend elleni kihágás miatt.
8517. Haasz György ellen hatóság előtti rágalalmazás miatt.
8413. Barkó János ellen közcsend elleni kihágás miatt.
8767. Armbruszt Lőrinc ellen becsületsértés és közcsend elleni kihágás miatt.

1901. évi január hó 19-én.

8531. Bódis Anna és Gergics Istvánné ellen becsületsértés miatt.
8533. Marx Nándorné ellen becsületsértés miatt.
8535. Walla Ferenc ellen rágalalmazás miatt.
8334. Márovics Andrásné ellen könnyű testi sértés és becsületsértés miatt.
8385. László Katalin ellen könnyű testi sértés miatt.
8840. Terge Sándor ellen könnyű testi sértés miatt.

Tanúgy

(Kedvezmény kiterjesztés. A kultuszminiszter meg 1895-ben kiadott rendeletében kijelentette, hogy oly szülők gyermekei, a kik beigazolják, hogy egyszerre három vagy több fiut gimnáziumban vagy reáliskolában, avagy polgári iskolában, tudományegyetemen, vagy műegyetemen, avagy hasonló intézetben taníttatnak, szegénységi bizonyítvány nélkül is folyamodhatnak a tandíj felének elengedéseért és a tandíj alól fel is mentendők, ha iskolai bizonyítványuk, illetőleg értesítőjük a kellékeknek megfelel. E kedvezményt most a miniszter arra az esetre is kiterjesztette, ha az illető szülők gyermekei között polgári leányiskolák, illetőleg felőbb leányiskolák növendékei is vannak.)

(Megjutalmazott tanító. Kutalik István, Hörnyek vegyesajku község tanítóját a községben 13 éven át, a magyarosítás terén szerzett érdemeinek elismerésül Hetey Sámuel megyéspüspök 50 koronával jutalmazta meg. Kutalik az iskolájában a német tanítást és német éneklést tapintatos eljárásával teljesen beszüntette.)

Pécs szab. kir. város

meteorologiai állomása jegyzetei.

1901. január 15. délután 2 órakor

Barometer (redukált) = 777.8 mm. (súlyedő.)
Hőmérsék = - 3.7 °C
 > maximuma: - 0.8 °C } tegnapi.
 > minimuma: - 8.4 °C }
 Párányomás: 2.9 mm.
 Relatív nedvesség: 87. %
 Felhőzet: 10¹ Str ∞
 Szélirány s erő: W. 1. —
 Csapadék 24 órai: —.
 Hó 8 Cm.
 Hőemelkedés, borult idő várható.

Dr. Csizer.

talában nem érdekelhette, mindent föláladozott: vagyont, becsületet, boldogságot? Nem! ugy-e nem? . . . Hiszi-e ön, ha ő azt mondja, hogy egyetlen egyszer lőtte ki a pisztolyt?

— Hiszem.

— Hogy történhetik tehát akkor, hogy ama vádiratokban, melyeket velem közöni szives volt ön ma reggel, az áll, hogy a grófné két lövés volt intézve?

Sorel ur a kezében levő iratesomóban lapozgatott.

Gontais Pál folytatá:

— Az első lövés nem talált. A golyó a falat érte meg is találták azt a padolaton . . . Ezt mondja a vádirat . . . De, e fal is beszél, nézzék önök ezt a horpadást . . . Akkor a gyilkos újra lőtt s a grófné holtan rogyott le . . . Egyébiránt, a vádirat nem bocsátkozik e részletekbe. Mit törődik ez a lövések számával? Egy nőt meggyilkoltak s az igazságszolgáltatás közege oda sietett. Egy fegyvert talált az áldozat mellett. Ez a fegyver az enyim volt. Nekem szájalomra méltó multam volt. En megszöktem. Én vagyok a bűnös . . . Ennyi vonatkozik rám . . . A gróf szerint, egy lövés történt. Hogy miképen? Azt ő maga sem tudja . . . De a grófné fölshikoltott. A gróf azt hitte, találta nejét a golyó. Kétségbeesve, tébolyultan futott el . . . Mikor visszatért, tíz perccel később, a grófné emez asztal mellett volt elterülve. Nos, a gróf azt hiszi, hogy ő ölte meg . . . Pedig csalódik! . . . O nem ölte meg! . . . A grófné önmaga ölte meg magát!

— Mit mond ön?

— Igaz-e ez?

Sorel ur Gontais Pálhoz fordulva, így szólt:

— Ön, uram, csak a kölcsönt akarja visszafizetni, mikor a gróftól védelmezi, mint, a hogy ő önt védelmezte s egy mesét gondolt ki, melyet az igazságszolgáltatás nem fogad el.

— Oh, ez nem mese . . . Tárgyaljuk csak kissé e dolgot! . . . A gróf eltávozott . . . A grófné magában maradt . . . Mily következtetést vont ő ama jelenetből, mely közte és férje közt fejlődött? A gróf nem szereti őt, soha sem is szeretete. Azonban egy más nőt forrón, a tébolyodásig szeret. E fölött ő legkevésbé sem kételkedett . . . Nos, mi lesz ő belőle? Mily életet fog ő élni ezentúl? Mily gyötrelmek emésztik őt a jövőben? . . . Egyszerre, kétségbeesésében, elkeseredésében, a halál gondolata villant meg elméjében és e gondolat megrögzött benne, erőt vett a lelkén . . . Azonban tudatni akarta, miért halt ő meg. Utolsó istenhozzádot akart mondani a grófnak, de azt akarta, hogy e bucsuja örökös lelkifurdalást okozzon férjének . . . Körültekintett . . . E szobában sem tinta, sem papir nem volt. De . . . itt . . . itt . . . egy dolgozószoba van, hol íróasztal áll . . . Ide futott be a grófné . . . Nehány sort vetett papírra . . . aztán visszatért e szobába . . . folyvást fölindulva . . . folyvást kétségbeesésben . . . egyre őrjöngve! . . . Fölkapta a forgópisztolyt, mellének szegezte azt, megnyomta a fegyver ravaszát s élettelenül rogyott össze . . . Hogy ez így történt, erről meg vagyok győződve.

Berta grófné és Möríc egyszerre kiáltottak föl.

— Ugy van, úgy van! Kétségkívül így történt az!

Sorel ur Gontais Pálhoz fordult:

Folyószám 106. Idénybérlet 106. Páros bérlet.

Nemzeti színház.

Ma, szerdán, január 16-án:

Lili.

Vigjáték 3 fölvonásban.

Személyek:

Antonin	Mezey Andor
De la Grange	Rajz Ödön
Sainte Hypothése	Boross Endre
Bomban	Nagy Dezső
René	Füedy Gusztáv
Bouzincort	Vágó Béla
Bouzi courtiné	Nagy Vilma
Madame Vijabois	Jeszenszkyne
Madame Grandsec	Kende Paula
Madame Anderson	Komlóssi I.

Holnap, osütörtökön, január 17-én:

A kis szökevény.

Péntek: Mártha.

Szombat: Éjfél után.

Közgazdaság.

□ Uj vasut megnyitása. Zágrábban tegnap ünnepiesen megnyitottak a zágráb-somobori vasutat *Ehrenhöfer* Aladar kereskedelmi miniszteri tanácsos jelenlétében.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése január 15-én. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A képviselőház az ünnepi szünet után ma tartotta első ülését, melyen *Percel* Dezső elnök melegen elparentálta *Lukács* Bélát, ki nek erdemet s emléket a Ház jegyzőkönyvében megörökíteni határozta s a családhoz részveuratot intéz.

Pichler Győző dr. sürgős interpellációt jelentett be a Nemzeti Színház építése tárgyában.

Széll Kálmán miniszterelnök betérjesztette a horvát-magyar pénzügyi egyezményről szóló jelentést.

Hegedüs Sandor, kereskedelmi miniszter betérjesztette a horvát-bosnyák vicinális vasútról szóló törvényjavaslatot.

Következett ezután a belügyminiszteri tarca költségvetésének tárgyalása.

Konkoly-Thege Sandor a hontmegyei állapotok hírhedsége ellen védekezett. Bizonyítja, hogy nem rosszabbak ott az állapotok, mint másutt; védi a tisztukart és jegyzőket. Hontmegye első volt a politikai és társadalmi béke helyreállítására irányuló törekvésekben. A költségvetést elfogadja.

Seinay Gyula szerint a közigazgatási visszaélések napirenden vannak. A közigazgatás előbb politikai érdeket szolgál s azután közérdeket. A választások tisztasága még nincs biztosítva. A főispánok hatalmi érdeket szolgálnak. Tiszta közigazgatást kíván. A visszaélések miatt senkinek hajszála sem görbül meg. A tisztviselők szolgálati pragmatikáját és függetlenségét kívánja. A titkos szavazást s a választókerületek kiigazítását sürgeti. Végül határozati javaslatot terjeszt be a miniszteri és főispáni nyugdíjak megszüntetése iránt.

Szünet után *Zichy* János beszélt, ki még nem látja szánálva az állapotokat.

Ekkor vették észre, hogy egy miniszter sincs jelen, mire felhangzottak a kiáltások:

— Minisztert kérünk!

Széll Kálmán miniszterelnök erre bejött s *Zichy* tovább folytatta beszédét, sürgetvén a közegészségügy rendezését és kívánván a szegényügy reformját. *Falk* Miksa újévi beszédére célozva, kijelenti, hogy az nyitott sebeket mutat fel. *Széll* Kálmánnak le kellett volna rombolnia a régi istenek templomait, oltárait a biztos alap megteremtése végett. A költségvetést nem fogadja el.

TÁVIRATOK.

— **Frigyes főherceg Madridban.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) *Frigyes* főherceg ma két leányával *Mária Kriüztina* és *Mária Anna* főhercegnőkkel, Madridba érkezett. A pályaudvaron a spanyol királyi ház tagjai fogadták.

— **Küldöttség Hegedüsnél.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A debreceni kereskedelmi kamara új palotájának felavatására ma küldöttség hívta meg *Hegedüs* Sándor kereskedelmi minisztert, a ki kijelentette, hogy okvetlenül elmegy.

— **Gyanu elől a halálba.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) *Bromer* Arnold, ki Zsolna városánál 18 évig a fogyasztási adóbeszedésnél volt alkalmazva, hűlen pénzkezelés gyanuja miatt ma fõbe lötte magát.

Szerkesztői üzenet.

Bélyeg. 1. A dohányeladási engedély megvonására az a körülmény, hogy az illető árusító a bélyegárusítással felhagyni kíván, egymagában okul nem szolgálhat. Ez csak abban az esetben történhet meg, ha az illető községben több bélyegáruda nem lévén, egy másik üzlettulajdonos csak oly feltétellel vállalkoznék bélyegárusításra, ha dohánytözsédét is kap. Ha ebben az esetben a pénzügyi ha-

tóság arról győződnek meg, hogy a községben két dohányáruda fenn nem állhat, akkor megvonhatja a régi dohányárustól az engedélyt s annak adhatja, a ki emellett bélyegárusításra is vállalkozik.

2. A népszámlálási biztosok díjazásáról törvény szerint a községek tartoznak gondoskodni. Ez a díjazás különböző a községek szerint; 4 fillértől 10 fillérig terjedhet számlalaponként és házigyűjtőivenként. Az a község, a hol a számlalóbiztosok fejenként és házankint 8 fillért kapnak, az V-ik díj fokozatba tartozik

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

Dr. Kriegl József
valódi angol
bőrvédő-pomádéja és borax-szappana

1. Before. 2. After.

mentes mindenféle tiltott vagy drastikusan ható szertől, a legjobb szer minden bőrtisztálanság ellen. 1 tégely pomádé 1 darab boraxszappannal

3 korona 30 fillér,

mely összeg előlegesen beküldendő.

Chief Office 48, Brixon-Road, London SW.

A postautalvány címe:

THIERRY A. gyógyszerész balzsam-gyára

Pregrada Rohitsch mellett.

Nagyban vásárlók tetemes árengedményben részesülnek.

A szemüveg, vagy orrszorító viselőkre nézve nagyon fontos!

Folyó évi december 1-től leszállított árak mellett.

1 szemüveg vagy orrszorító

1 frt.

1 " " "

Hegyi jeges-üveggel 3 "

Schönwald Imréné

Pécsett, Király-utca Hattyu-épület.

Mindennemű javítások a leggyorsabban és olcsó áron eszközöltetnek.

Őszi, téli, tavaszi és
nyári

ruhakelmék

óriási választékban

minden áron eladatnak.

Már csak rövid ideig tart

A VÉGELADÁS!

Ajánlatos minden hölgynek, hogy
szükségletén felül is vásároljon a még
nagy választékban raktáron levő alatt
felsorolt árucikkekéből, mert egyhamar
nem nyílik alkalom oly finom minőségű
szép divatos árukat

feltűnő olcsó árban

beszerezhetni.

Batisztok, zefierek, cretonok

minden elfogadható árban.

Selymek, féláron.
báli és estélyi kelmék

Szőnyegek, függönyök, vászon áruk,

Tavaszi kabátok, gallérok

és az összes raktáron levő itt mind fel nem sorolható áruk

még nem létezett olcsó árban

adatnak ei

Kiss Zsigmond

divatáru üzletében

Pécsett, Széchenyi-tér, takarékpénztári ujjalota.